

Рекомендовано до друку Вченою радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 17.07.2025 № 11).

З-12 Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення : матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 27 черв. 2025 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2025. 243 с.

Збірник конференції містить матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення» (27.06.2025), у роботі якої взяли участь представники закладів вищої освіти, наукових установ, правоохоронних органів, недержавних установ України та іноземних держав.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (голова); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (заст. голови); докт. юрид. наук., проф. **Адріан ВАШКО**; канд. юрид. наук, доц. **Тетяна АЛФЬОРОВА**; докт. юрид. наук, доц. **Вадим ДАВИДЮК**; канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**; докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**; канд. юрид. наук, доц. **Станіслав ЧЕРНОП'ЯТОВ**; **Андрій МІРОШНИК** (секретар).

ISBN 978-617-8778-22-4

Чекін Д.О.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПРОТИДІЇ
НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ, ЩО
ВЧИНЯЮТЬСЯ МОЛОДДЮ..... 73

Шамара О.В., Комашко В.В.

ЩОДО ПОСИЛЕННЯ ПРОКУРОРСЬКОГО НАГЛЯДУ ЗА
ДОТРИМАННЯМ КОНСТИТУЦІЇ ТА ЗАКОНІВ УКРАЇНИ
ОРГАНАМИ ТА ПІДРОЗДІЛАМИ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ
КОНТРРОЗВІДУВАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ..... 76

Щетинський І.М., Гула В.В., Соколовська С.С.

СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ПРИКОРДОННИКІВ У КРАЇНАХ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..... 86

Яковенко Ю.В., Лазорчик В.Ю.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВОПОРЯДКУ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ПРІОРИТЕТИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..... 88

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ ТА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Булгакова Ю.М., Ковальчук Я.В.

ПРОТИДІЯ МАРОДЕРСТВУ ТА КРИМІНАЛЬНИМ
ПРАВОПОРУШЕННЯМ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ..... 91

Булгакова Ю.М., Протасов К.В., Лихолат В.С.

ДО ПИТАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ЗАПОБІГАННЯ РЕЦИДИВНІЙ
ЗЛОЧИННОСТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ..... 94

Давидюк В.М.

ПРІОРИТЕТИ В ДІЯЛЬНОСТІ БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ..... 97

Копилов Е.В.

ОКРЕМІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
У ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 99

Кривокурс О.Г., Кагдіна І.Ф.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКАЗОВОЇ ЦІННОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НСРД
ПРОВЕДЕНИХ У ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ..... 101

4. Поняття і система запобігання злочинності, класифікація запобіжних заходів. URL: <http://mego.info/матеріал/1-поняття-і-система-запобігання-злочинності-класифікація-запобіжних-заходів> (дата звернення 04.06.2025 р.).

5. Про затвердження Порядку розроблення, реалізації та оцінки результатів проходження програм диференційованого виховного впливу на засуджених. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1453-21#Text> (дата звернення 04.06.2025 р.).

6. What Can We Do to Ensure the Formerly Incarcerated Do Not Return to Crime? URL: https://www.criminon.org/who-we-are/groups/criminon-international/what-can-we-do-to-ensure-the-formerly-incarcerated-do-not-return-to-crime/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 04.06.2025 р.).

Давидюк Вадим Миколайович

доктор юридичних наук, доцент,

професор кафедри права

Дніпровського гуманітарного університету

ORCID: 000-0001-8998-1981

ПРІОРИТЕТИ В ДІЯЛЬНОСТІ БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

24 листопада 2021 року Кабінет Міністрів України видав розпорядження №1493-р «Про початок діяльності Бюро економічної безпеки» [1]. Відповідно до Закону України від 16.12.2020 року №1089-IX «Про Бюро економічної безпеки України», Бюро економічної безпеки України (далі БЕБ) – це центральний орган виконавчої влади на який покладено завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави. Згідно даного завдання, БЕБ виконує наступні ключові функції – правоохоронну, аналітичну, економічну та інформаційну [2].

Слід зазначити, що з моменту свого створення БЕБ досягнуто певних результатів на ниві боротьби з економічною злочинністю, однак говорити про кардинальну зміну самого підходу до організації роботи по викриттю та знешкодженню протиправних схем в економіці держави, на сьогоднішній день не приходить.

Доволі низька ефективність роботи БЕБ зумовлена в тому числі і тривалим кадровим процесом (довготривалим періодом оголошення та проведення конкурсів на заміщення вакантних посад працівників центрального апарату та регіональних підрозділів БЕБ), який продовжується і до сьогоднішнього дня (станом на червень поточного року триває конкурс на заміщення вакантної посади Директора бюро економічної безпеки України), фактичною неможливістю проведення оперативно-розшукових заходів на початковому етапі його діяльності, відсутність якісної аналітичної складової

в роботі та постійним недофінансуванням потреб вказаного правоохоронного органу. Крім того, слід відмітити і факт суттєвих прорахунків керівництва БЕБ в організації комплексного підходу до роботи підпорядкованих підрозділів щодо ефективного упередження, викриття та знешкодження злочинних схем в економічній сфері.

У той же час, від початку повномасштабної агресії росії в лютому 2022 року та оголошенням в Україні воєнного стану [3] особливої важливості набуло питання належного економічного забезпечення державою потреб Сил оборони України.

За словами Президента України Володимира Зеленського, в минулому році війна коштувала Україні приблизно 100 млрд доларів. З вказаних коштів 40 млрд доларів - витрати українського бюджету, 35 та 25 млрд доларів - це допомога США та ЄС, відповідно [4].

За оцінкою голови комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Данила Гетманцева, станом на травень минулого року, в «тіні» знаходилось не менше 1,5 трлн гривень. За умови залучення вказаних коштів до легальної економіки нашої держави, розмір додаткових платежів до бюджету склав би 500-600 млрд гривень [5].

Саме тому, в умовах дії в Україні воєнного стану, значно зростає роль Бюро економічної безпеки України щодо ефективної протидії правопорушенням в економічній сфері держави. Результативність роботи в даній сфері напряду корелюється з можливістю забезпечення належного рівня наповнення дохідної частини українського бюджету, значна частина якого йде саме на потреби Сил оборони України.

На нашу думку, пріоритетними напрямками діяльності БЕБ щодо протидії економічній злочинності в умовах воєнного стану повинні бути:

1. Налагодження ефективної взаємодії з іншими міністерствами і відомствами України, а також міжнародними партнерами, з питань запровадження додаткових економічних санкцій стосовно країни агресора.

2. Активізація роботи щодо виявлення та прийняття відповідних процесуальних рішень стосовно об'єктів права власності росії та її нерезидентів, відповідно до вимог Закону України від 03.03.2022 «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» [6].

3. Підвищення результативності роботи (в тому числі своєчасного та якісного проведення повного комплексу оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих розшукових дій) стосовно організаторів злочинних схем, що здійснюють свою протиправну діяльність в ключових для наповнення бюджету галузях економіки України. Пріоритет - досягнення «економічного ефекту», тобто 100% відшкодування завданих державі збитків. Насамперед, мова йде про наступні бюджетоутворюючі сфери економіки держави – сільське господарство, енергетика, імпорту, виробництво та реалізація підакцизних товарів, а також протидія контрабанді та боротьба з транзитно-конвертаційними центрами.

4. Ефективна міжнародна взаємодія з нашими закордонними партнерами, насамперед країнами Євросоюзу, США, Великобританією та іншими країнами, що здійснюють зовнішньоекономічні операції з українськими компаніями. Запровадження якісного та своєчасного обміну інформацією стосовно ризикових операції, учасниками яких є українські суб'єкти господарювання та іноземні компанії.

Список використаних джерел та літератури:

1. Про початок діяльності Бюро економічної безпеки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.11.2021 №1493-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-pochatok-diyalnosti-byuro-ekonomichnoyi-s1493-241121> (дата звернення: 04.06.2025).

2. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 №1150-IX URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T211150?an=732> (дата звернення: 04.06.2025).

3. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 №64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#n2> (дата звернення: 04.06.2025).

4. Зеленський назвав суму, яку Україна витратила на війну 2024 року: *Телевізійна служба новин*. URL: <https://tsn.ua/ato/zelenskiy-nazvav-sumu-yaku-ukrayina-vitratila-na-viynu-2024-roku-2745570.html> (дата звернення: 04.06.2025).

5. Скільки грошей в Україні перебуває в тіні, - Гетманцев назвав цифри: *Новини Live*. URL: <https://finance.novyny.live/skilki-groshei-v-ukrayini-perebuvaie-v-tini-getmantsev-nazvav-tsifri-171806.html> (дата звернення: 04.06.2025).

6. Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів: Закон України від 03.03.2022 №2116-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2116-20#Text> (дата звернення: 04.06.2025).

Копилов Едуард Володимирович
викладач кафедри оперативно-розшукової
діяльності
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
ORCID: 0009-0009-0732-0203

**ОКРЕМІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Сучасні виклики глобальної безпеки, зокрема збройні конфлікти та війни, суттєво впливають на криміногенну ситуацію як у межах окремих держав, так і в міжнародному контексті. Умови воєнного стану створюють сприятливе середовище для розвитку транснаціональної злочинності, включаючи торгівлю людьми, незаконний обіг зброї, фінансування тероризму та інші форми організованої злочинної діяльності. У таких умовах посилення міжнародного співробітництва набуває критичного значення для забезпечення ефективної протидії злочинності.